



Král průsmyků je mrtev, ať žije král

foto Archiv členů Cykloklubu MIKE

MICHAL TŘETINA BYL KRÁLEM PRŮSMYKŮ. MICHAL VĚDĚL, JAK SE JEZDÍ DO NEBE. DO SVÉHO SVĚTA BRAL SVÉ ZNÁMÉ, KAMARÁDY I KLIENTY, ČTENÁŘE SVÉ KNIHY A PROSTŘEDNICTVÍM ČLÁNKŮ V CYKLOTURISTICE TAKÉ DESÍTKY TISÍC NAŠICH ČTENÁŘŮ. TÍM PRVNÍM PRŮSMYKEM, KTERÝ U NÁS VYŠEL, BYLO LEGENDÁRNÍ PASSO DELLO STELVIO (2578 M), TAHÁK A NEODOLATELNÁ POZVÁNKA K DALŠÍM DÍLŮM. ZA PATNÁCT LET JICH DODAL 52 A K TOMU DESÍTKU DALŠÍCH ČLÁNKŮ O TOUR NEBO GIRU. PROJELI JSME S MICHALEM NA STRÁNKÁCH ČASOPISU PŘES 100 PRŮSMYKŮ, Z NICHŽ NEJVYŠŠÍ BYL MONT CHABERTON (3136 M). NA TEN NEJVYŠŠÍ PRŮSMYK, JEHOŽ VRCHOL NEMÁ KONCE, SE VYPRAVIL SÁM A NEČEKANĚ.

Život je plný paradoxů, Michal Třetina, cestovatel, který projel celou Evropu křížem krážem, král alpských průsmyků, zemřel pár kilometrů od svého domova na úplné rovině po čelním střetu s automobilem jedoucím v protisměru a řízeným mladým, nezkušeným řidičem.

Jsou životní situace, které se člověku podaří udržet od těla. Nedotknou se jej. Obrní se, ubrání, vytěsní je. Myslím samozřejmě ty nepříjemné. A pak jsou ty, které se vracejí, zasáhnou hluboko a zůstanou v ráně. Smrt Michal Třetiny je pro mě tím druhým případem. Svět se změnil. Michal s námi spolupracoval roky a jeho články byly vždy skvělé. Stejně jako kniha, jejíž hřbet se na mě teď právě zubí z knihovny. Zubí se stejně, jako se vždycky smál Michal, když přišel k nám do redakce. Vždycky si chtěl povídat, diskutovat o cyklistice, vždycky jsme nacházeli společnou řeč a letmo sdíleli podobné zážitky. Jak vzácné to bylo a jak jsem ty chvíle promrhal. Dnes vidím z fotografií, že Michal se smál skoro pořád. A pokud na jeho



tváři nenacházím úsměv, jeho šibalské oči jeho rozpoložení stejně prozrazují. Šťastný člověk!

Musím přiznat, že jsem – přes naši dlouholetou spolupráci – vlastně Michala nijak dobře neznal. Rozhodně méně, než bych býval chtěl. Byl pro mě člověkem, který miluje kolo, cyklistiku ve všech jejích podobách, včetně té závodní či extrémně výkonnostní. Víc než cykloturista byl pro mě cyklista. Právý čistý cyklista. Ta jeho čistota mi imponuje a musím se k ní v myšlenkách vracet. Tím spíš, že nemáme žádné společné zážitky. Mám dojem, že jej poznávám až teď, po jeho nešťastné čelní srážce s autem, po nádherně melancholickém rozloučení s ním u lesíka nad Mělníkem, po setkání a povídání s jeho blízkými kamarády, po prohlédnutí desítek jeho fotografií, po přečtení tolika upřímných slov na jeho adresu. O to víc mě mrzí, že jsem ve společnosti tohoto cyklisty, tohoto krásného člověka neprožil víc.

Martin Raufer

V roce 2003, kdy převzal V-Press Cykloturistiku od plzeňského vydavatelství, se uskutečnila čtenářská anketa. Z ní vyplynulo, že nejoblíbenější články jsou „průsmyky“, jak jsme jim pracovně v redakci říkali, od Michala Třetiny. Byla jsem tehdy v redakci nová a celkem mě zajímalo, kdo je to ten vítězný autor. Když jsem později Michala poznala osobně, překvapil mě svojí skromností – vítězství v této anketě bylo pro něj sice povzbuzující, ale také zavazující. I později se mi dostávaly stále krásné ohlasy na jeho články. Na jednom z festivalů za mnou dokonce přišel jeden čtenář a velmi chválil jeho knížku Jak se jezdí do nebe, ale především mi sdělil, jak moc je pro něho Michal Třetina vzorem a něco jako cykloturistický bůh. Věřím, že nad námi bude bdít a sledovat, jak nám to do těch kopců pěkně šlape.

Michalova šéfová, jak mi mile a vtipně říkával

Michala jsem znal osobně jen letmo a krátce, na rozdíl od jeho knížky, kterou považuju za klasiku. Pomohla mi okusit to nejkrásnější z cyklistiky – alpské průsmyky, cyklistické nebe. Michala jsem poznal jako nesmírně přátelskou a vlídnou duši. A taková byla i parta lidí, kterou kolem sebe shromáždil. Na kolo neusedal proto, aby lámal rekordy a sbíral čísla, ale aby poznal krásu evropských kopců a pak o ní nevtíravě a s jemným humorem vyprávěl ostatním. Obdivoval jsem ho také, jak dokázal skloubit cestování s normálním životem – naposlady mi hlásil, že minulý rok strávil snad tři sta dní na cestách. Škoda, že už se mi nepodaří vyjet si s bardem alpských průsmyků na nějaký pěkný kopec!

Martin Vítek, cyklocestovatel

Michalova smrt mne s velkým smutkem provází putováním po Portugalsku a Španělsku. V krásné přírodě, kterou vyhledával, v náročných terénech, které byly pro něj výzvou. Ačkoliv nás dělila dvě desetiletí a soběvali jsme se jen zřídka, věděli jsme o sobě, vzájemně jsme se respektovali. Byli jsme prostě přátelé. Jeho průsmyky byly pro mě výzvou. Když jsem je projížděl, nebo o nich jen četl, měl jsem pocit, že jede Michal se mnou. S naprostou samozřejmostí věděl, kdy a komu pomoci. I jeho zásluhou



jsem vydal první cestopis. Jeho cesty, články a kniha nejsou ukázkou prestiže a okázalých výkonů, ale snažil se naopak, aby byly přínosem všem, kteří je četli, i těm, kteří s ním jezdili a pro které je připravoval.

František Šesták, cyklocestovatel

Výletům s Michalem se žádná cestovka nevyrovnala, připomínaly rodinný výlet. Absolvoval jsem s Michalem za 16 let 158 akcí, většinu z nich zorganizoval on. Po Michalovi zůstalo prázdné. Budou mi chybět jeho zkušenosti a kontakty po Evropě, čas, který věnoval organizaci akcí. A především jsem ztratil kamaráda, který svůj klid přenášel na celý kolektiv. Nejenom pro mě je Michal Třetina dlouhodobě nejznámější osobou



ností Mělnicka. Michal byla etapa v mém životě, která bohužel skončila. Ukázal mi, jak se jezdí do nebe, a už tam zůstal.

Jan Fiala – Kalimero

Právě teď v měsíci září je tomu neuvěřitelných 33 let, co jsme se poprvé s Michalem uviděli. Bylo to v Žilině, při začátku našeho vysokoškolského studia. Už v této době, a to velmi záhy, jsme v sobě objevili cestovatelské srdce, když jsme se na podzim roku 1983 spolu vydali na první dobrodružnou cestu k Baltskému moři do tehdejší NDR. Spolu jsme utekli z bramborové brigády na Oravě, a to právě proto, abychom naplnili svoje cestovatelské tužby. A tahle cesta jako by předurčila náš další život, kdy cestování a poznávání nových krajů nám učarovalo a stalo se naším téměř každodenním chlebem. A právě proto jsme po roce 1989 spolu s kamarády Pepou Honzem a Jožo Poliačkem začali zkoumat, zdali se ten krásný svět okolo nás dá objevovat i na kole. Záhy jsme zjistili, že to jde, a tak jsme v těch časech, kdy žádné horské sedlo pro nás nebylo nepřekonatelné – nevědomky položili základ značce CK MIKE. Cestování do hor nám i jemu učarovalo, krásu přírody byla tím, co jsme hledali. Osud ho vyslal na to nejvyšší sedlo, z kterého už není

žádný sjezd dolů. Všechny ty Stelvia, Furky, Khardungly či Agnely, všechna ta sedla, co spolu s námi zdolával, jsou teď neskutečně nízko oproti sedlu nejvyššímu – nebeskému. Měj se tam, Michale, v tom cyklistickém nebi krásně a věř, že expedičnímu průzkumnému týmu budeš chybět.

Martin Vejmelka, spolužák ze studií v Žilině

Přestože v cestování natěško jsem po pádu železné opony nebyl až tak úplný zelenáč, na první moje setkání s Michalem nejde jen tak zapomenout. Bylo to ve vlaku směr Dolomity. Jeho kamarád, Martin Vejmelka, jehož jsem poznal jen o pár týdnů dříve, mě tenkrát přesvědčil, že určitě musím s nimi jet.

„Ahoj, já jsem Michal! Tak kolik?“

Té otázky jsem vůbec nerozuměl. Martin odpověděl za mě: „Neptej se ho. Představ si, on ty průsmyky vůbec nepočítal!“

Ve vlaku jsem absolvoval důkladné školení. Není přece možné, aby si cyklista nepočítal zdolání průsmyků! Samozřejmě, jen ty nad dva tisíce metrů! Nižší nestojí za řeč, zdolávají se jen proto, že stojí v cestě. Zatímco u mne tento názor do dneška nenašel zastání a časem i Michal svůj postoj zmínil, v té době to byla soutěž jako hrom! Michal soupeřil s Martinem dlouhé roky a statistiku dovedli až do takové dokonalosti, že rozlišovali i průsmyky zdolané nalehko a s plně naloženým kolem!

Nelze nevzpomenout i jednu jeho charakteristickou vlastnost – věčně nestíhal. Za ta léta se už nikdo nad tím nepozastavoval, prostě jsme jej tak brali. On totiž za jakékoliv situace působil neuvěřitelně klidně a v každém dokázal vyvolat pocit, že čas vlastně není až tak důležitý, všechno se dá stihnout, hlavně v klidu.

Bohužel, v té osudné zatáčce se ocitnul až přespříliš včas, v pouhých 52 letech...



Kdoví, možná osud chtěl, aby měl náskok. Až tam nahoře se všichni jednou setkáme, Michal už určitě bude mít připravené zcela nové a pro nás nepoznané a krásné trasy. Tak, jak to umí jenom on. Protože kola se budou točit pořád dál.

Josef Honz, předseda cykloturistického oddílu TJ Favorit Brno (na fotografii vlevo)



Ještě stále tomu nemohu uvěřit, že se Michal na nějaké akci neobjeví vedle mne se slovy: „Tak co, děvče, jak se ti šlape...“ Prohodíme pár slov, on pokračuje dál a s každým ztratí několik vět. To byl Michal, vždy se zajímal o osudy lidí, které oslovil stejný koníček a úplně mu propadli. Měl v sobě velké charisma, kterým poutal lidi k sobě, byl laskavý, vždy ochotný pomoci. Zůstane po něm velké vakuum. Byl to PAN cyklista!

Anna Vinická, Mělník, členka klubu MIKE od roku 2002

Michal především dokázal dát dohromady lidi různého věku, různých zájmů i různé výkonnosti. Uměl stanovit cíl těm výkonným a zároveň podpořit slovem i svým přístupem ty, kteří o sobě trochu pochybovali. Pro akce, které plánoval, organizo-



dřív Michal šokoval, když pro pobavení přítomných vylezl i s kolem na posed, a v hospodě mě pak uklidnil, že Bernský Alpy zvládne i ženská od plotny. Tak začalo moje členství v MIKE klubu, se kterým jsme sjezdili nejen Česko a Slovensko, ale i půl Evropy od Norska přes Francii až po Itálii. A byly to vždy nezapomenutelné zážitky!

Karel a Jana Táchovi, Kralupy nad Vltavou, členové klubu MIKE

Díky Michalovi jsem měla možnost poznat nejenom obětavého člověka, výborného organizátora a parťáka, ale i řadu nádherných míst v Čechách a v Evropě, včetně překrásně náročných výjezdů do alpských průsmyků. Vlastním také Michalovu knihu „Jak se jezdí do nebe“ s autorovým věnováním, která mě též inspirovala k mnoha krásným výletům. Věřím, že ještě dlou-



val a obětavě zajišťoval, vybíral zajímavá a krásná místa. A to jak v okolí Mělníka, tak i po celé naší republice, v cizině blízké i daleké. S ním jsme se účastnili pěších výletů i výjezdů do našich hor na běžky, pro ty zdatné připravil a realizoval náročné vysokohorské expedice. Ukázal nám kus světa, který bychom bez něj pravděpodobně vůbec nebo jen obtížně poznávali.

Pro mne bylo období účasti na všem, čeho byl duší, mozkiem i tělem, jedno z nejkrásnějších v našich životech.

Jaroslav Jelínek, člen klubu MIKE

V roce 2004 jsem se přihlásil na zájezd do Bernských Alp. Protože jsem Michala ještě neznal osobně, vydal jsem se s ním na jarní vyjížďku na Kokořín. Tam mě nej-



ho zůstanu součástí jeho cyklistické party Mike, která na něho a jeho cyklistický odkaz nezapomene.

Ilona Doubková, cyklistická kamarádka z Kralup nad Vltavou

V červnu tohoto roku jsme s Michalem dorazili do městečka Bédoin v Provence právě v den amatérského cyklistického závodu na Mt. Ventoux. Večer se konala slavnost, jejíž hlavní hvězdou byl Eddy Merckx, pětinasobný vítěz Tour de France z let 1969–1974. Podařilo se mi zachytit setká-



ní těchto cyklistických legend a nutno říct, že Michal měl z fotek velikou radost... Následující den jsme i my zdolali Mt. Ventoux. Nevím, kolikrát Michal na tom holém vrcholu již stál, vím ale stoprocentně, že 21. 6. 2015 to bylo naposled...

Petra Minarčíková, Brno

Září 2007, rakouská vesnice Hard. Zálibně pokukujeme po nedalekých vrcholcích Alp a tiše si přejeme zdolat konečně i nějaký ten alpský průsmyk. Ale kromě brašen táhneme i vozíky, a tak si moc nejsme jisti, jestli to zvládneme. Posíláme esemesku Michalovi s dotazem, jakou nám dává šanci. Odpověď přichází obratem: „Flüelapass nádherný. Jestli je modré nebe, neváhejte a jedte, stojí to za to.“ Měl pravdu. Přešli jsme a stálo to za to.

Michale, díky za skvělou organizaci prvních i posledních etap naší cesty kolem světa. Díky za všechny ty akce, novoroční vyjížďky na Říp i za podzimní „Housky“, kde bylo vždycky hodně randy. Díky za spoustu nových kamarádů, které bychom bez tebe



nepoznali. A to naprosto neplánované setkání začátkem léta v bavorských Alpách bylo taky moc fajn. Michale, ahoj, jednou se zase setkáme.

Lucie Jonová, první Češka, která objela svět na kole

Do mého života se Michal zapsal nesmazatelně nejen díky parádní organizaci našeho odjezdu i příjezdu z tříleté cesty kolem světa, program i etapy po České republice tehdy připravil dokonale – úvodní i závěrečné kilometry se tak především díky jeho osobě staly jedním velkým nezapomenutelným zážitkem. Ale on byl takový po celé ty více než dvě desítky let, co jsme se znali. Organizátor, pohodář, šířitel optimismu a dobré nálady...

Michale, nezapomenu, jak jsi byl nadšený z každého našeho cestovatelského plánu, se kterým jsme tě s Luckou přijeli na Mělník seznámit, a je mi líto, že už spolu nepokojíme ten Mont Blanc, jak jsme plánovali už při prvním našem setkání, je mi líto, že spolu nepřejedeme americké průsmyky, jak jsme o tom mluvili při našem posledním, nečekaném setkání v tvých milovaných Alpách. Ty už teď jezdíš v daleko větších výškách, v těch nejvyšších. A jezdíš tam s pocitem, že jsi za svůj život ovlivnil spoustu lidí, že jsi mezi nimi šířil lásku ke kolu, k cestování, k životu. Myslím, že každý by měl prožít život naplno, mělo by tu po něm něco zůstat – a to jsi měrou vrchovatou splnil. Michale, díky!

Michal Jon, organizátor festivalu Cyklofest

Prohlížím fotografie z Michalových akcí. Vzpomínám na něj i na druhé cyklisty, které jsem na jeho akcích poznal. Na jedné fotografii se Michal spiklenecky sklání k Lindě Hardy, cyklistce z Dronfieldu v Anglii. Nedomáhu si již vzpomenout, co jí tehdy říkal, ale přesně si vybavím, jak po jeho vtipu oba propukli v srdečný smích. Michal vtipkoval velmi rád a dokázal rozesmát takřka každého bez ohledu na národnost, věk, pohlaví... Na všech cyklistických akcích, které jsem s Michalem absolvoval, jsme si takových

okamžiků užívali mnoho. Na cyklistických „puřácích“, které Michal s mojí malou pomocí organizoval pro Britský národní cykloklub CTC, byly pověstné Michalovy informativní zastávky. Michal někde na křižovatce zastavil peloton a pravil: „Short speech.“ Jeho řeč, zpravidla o nějaké místní záležitosti, pak bývala krátká jen málokdy. Nikdo se ale nenudil. Michal svými akcemi a přístupem dokázal uspokojit, ba nadchnout i starší generace zkušených cykloturistů, kteří třeba rok před výletem do Česka strávili cyklo dovolenou na Novém Zélandě. Mezi desítkami kondolencí od zahraničních cykloturistů a Michalových kamarádů mě zaujala ta od Lindy a jejího muže Kena. „Jen



díky cestám, které pro nás Michal organizoval, jsme poznali vás i vaši krásnou zemi. Ty vzpomínky budeme uchovávat ve svých srdcích, dokud budeme živi.“ Ani já na to nezapomenu. Michale, díky!

Honza Zídek, kamarád a spolupracovník

Nejraději vzpomínám na úplné začátky svého přátelství a spolupráce s Michalem, přezdívaným odnepaměti Mike, na dobrodružné průzkumy v počátcích jeho podnikání ve sféře cestovního ruchu. Itinerář šlapání v cílové destinaci bylo ovšem třeba nejen teoreticky připravit, ale hlavně na místě prověřit, k čemuž sloužily dnes už legendární průzkumy, jejichž cílem pak bylo zjistit, zda předem vytipované okruhy jsou skutečně realizovatelné. Mnohé vybrané cesty přes terénní horská sedla, i v nejpodrobněj-

ších mapách naprosto bezejmenná, začínaly na pohodlném asfaltu, který se postupně měnil v makadam, lesní pěšinu či kozí stezku, aby nakonec poslední náznak cesty bez nadějně skončil v neproniknutelném roští nebo na horní hraně kolmé skalní stěny. Taková místa Mike miloval a původně bezejmenná sedla pak křtil po těch z nás z jeho doprovodu, kdo jsme ještě měli dost sil hodit kolo na rameno a najít někde za hřebem pokračování cesty do údolí na opačné straně hor. Prošlápnutou pěšinkou jsme pak při vlastním zájezdu prohnali celé stádo cyklistů, ne vždy nám blahorečících, přesně ve stylu Michalova hesla, že zážitky nemusí být příjemné, leč vždy musí být silné. Podružným cílem průzkumů bylo prověřit vytipovaná ubytování, my sami při nich ale zásadně nocovali pod širákem, kdy se občas heslo uplatňovalo probuzením se v čerstvé kupce sněhu či snídání uprostřed stáda krav, dožadujících se ochutnávky.

Na jedné výpravě Michal vyrukoval s dalším heslem, které se vzápětí stalo i mottem celého cykloklubu MIKE, že kde jiní končí, my začínáme. Pevně věřím, že si ho vzal natolik k srdci, že jeho poslední cesta do nebe nebyla koncem, ale začátkem, jen někde úplně jinde, kde na nás čeká, až se zase přidáme a vyrazíme společně na průzkum...

Vladimír Pustina, člen klubu MIKE a autor Cykloturistiky



Pokud byste i vy chtěli vzdát holt a poctu králi průsmyků, můžete se připojit k vyjížďce Cykloklubu MIKE na hrad Houska, kde se tradičně loučí se sezonou. Letos se bude tato akce konat jako Memoriál Michala Třetiny 17. října 2015, sraz všech bude v 9:15 proti pekařství Řízek v centru Mělníka. Zakončení bude pak cca v 17:30 v restauraci Camp Mělník. V lednu se pak uskuteční sraz cykloklubu. Více najdete na <http://mike.fspnet.eu>.